

Услугата

На татко

Младият мъж от вчера дойде и днес. Появи се по същото време, около 10.30 сутринта, и си поръча двойно кафе. Беше на около двацет, с тъмно кестеняви чупливи коси и пъстри очи. В първия момент, в който го видях, изпитах странно усещане. Стори ми се познат по един необясним начин. Рационален човек съм, никога не съм вярвал в това, което не може да се пипне. Изслушвам с разбиране приказките за души, които са свързани кармично и пр., но отношението ми към тях приключва с това – разбиране и уважение към правото на всеки да вярва в каквото си иска. Нищо повече. За мен нещата са съвсем прости – от пръст сме дошли и пръст ще станем. Но това сега няма значение. По-важното е следното: за първи път в живота си се сблъсках с парадокс. Сигурен съм, че никога не съм срещал този мъж. И въпреки това ми се струва, че го познавам. Не съм от тези досадни собственици на заведения, които само чакат някой да влезе, за да го заговорят. Добре ми е с мълчанието. Наблюдавам клиентите си вече двацет години, но нямам нужда да общувам с всеки един от тях. Техните истории не ме интересуват. Животът ми до момента премина в самота и макар, поне през лятото, да съм заобграден от хора, които идват и си заминават като прелетни птици, това не нарушава привичната ми вътрешна вгълбеност. Но ето, че с този млад човек искам да говоря. Искане ми се да науча нещичко за него.

Заведението ми е малко и е на самообслужване. Никога не съм имал персонал. Той дойде до бара и си поръча кафето. И тогава направих нещо необичайно. Докато приготвях кафето, го погледнах и подхвърлих:

- За първи път ли идвате насам?

- Толкова ли е очебийно? – засмя се той. Гласът му беше топъл и сърдечен.

- Селото е малко и аз държа единственото барче. Не е трудно да разпозная пришълците. Не помня имена. Но помня лицата. А вашето хем ми е познато, хем не помня да съм ви виждал.

- Не, не мисля, че сме се виждали. Не и тук. Родителите ми са идвали, но няма как да ги помните. Било е твърде отдавна. Всъщност – той се засмя отново, този път малко неловко – твърдяха, че съм заченат тук.

Кафето беше готово и младият мъж го отнесе към една от масите. Пи го бавно, докато разлистваше вестник, стана, махна ми и си тръгна.

Мисълта за срещата ни ме гложди до края на деня, не ме остави и през нощта. Сънувах, че с него вървим боси по брега, мълчаливо, в пълно съгласие. Вълните заливат краката ни, а ние вървим ли, вървим. И ето че днес пак е тук. Докато чака за кафето си, отново нарушавам тертипа си.

- Как сте днес?

- Добре, благодаря. Имах натоварени месеци и сега се радвам на почивката.

- Вчера споменахте, че родителите ви са идвали тук. Как се казват? Може пък да се сетя.

- Казват се...Казваха се Марина и Павел.

Гледам го и не мога да кажа нищо. Май му става неудобно.

- Толкова хора са минали оттук. Не може да ги помните.

- Имате ли тяхна снимка?

- Да, имам – замисля се – Докато бяха живи, никога не носех снимката им със себе си. Но на това пътуване исках да са с мен.

Вади от портфейла си пожълтяла портретна фотография. От нея ме гледа млада жена с тъмни очи и коси, и сериозно изражение. Млад мъж с мустаци я е прегърнал през раменете. Неговото лице е по-благо, изражението му – по-меко. Усещам как коленете ми се подкосяват и се опирам с две ръце на бара.

- Лошо ли ви стана? – разтревожено ме пита мъжът.

- Не, не, не се притеснявайте. От горещината е, нищо ми няма. – казвам с пресъхнало гърло.

Двайсет години по-рано беше първото ми лято на работа в това барче. Това беше първото лято след падането на режима. Сезонът се случи слаб, нямаше много туристи. Хората още бяха в стрес от промените и не им беше до почивка. Тук-таме идваха руснаци и чехи, рядко български семейства, останалите бяха местни хора. Въпреки това се чувствах добре. Бях на двадесет и работата ми харесваше. Беше ми интересно да наблюдавам пришълците, а когато липсваха такива, четях. Тогава бях захванал Достоевски, който така ме бе погълнал, че се радвах на всеки миг осамотение. Радвах ме много неща по това време. Например лятото. В едно такова селце на морето зимата е мъртвило. А лятото е друго – всичко диша, живее, множи се пълнокръвно. И морето се променя – от пейзаж става среда.

Всяка сутрин, преди да отворя, ходех да се изкъпя. Плувах и усещах жилавостта на младото си тяло. И докато плувах, си представях как един ден ще замина. Как ще отида на някой далечен остров, където винаги е лято, и ще работя в барче на плажа, облечен в риза-хавайка. Няма да сервирам облаци и ракия, а ще правя с ловки движения най-изискани и екзотични коктейли. Красиви момичета с шоколадов тен, по монокини, ще седят на столчетата край бара и ще ми се усмихват. Но едно момиче свенливо ще носи горница, ще има дълги катранени коси и бисерни зъби, ще сяда само на някоя по-отдалечена маса и търпеливо ще чака да свърши смяната ми. То ще бъде моето момиче. Това си представях и бях сигурен, че е въпрос на време да стигна до острова и до своето момиче. Нямах план, но ми се струваше, че някак непременно така ще се подредят нещата и Съдбата благосклонно ще ме отведе към отреденото ми тропическо битие. Надявах се само тя да е търпелива и да ме чака.

Една вечер, почти към края на работното време, в барчето влезе двойка на средна възраст. Нямах други клиенти и се бях задълбочил в „Престъпление и наказание“. Бързо оставих настрана книгата и се изправих зад бара. Те приближиха и поръчаха водка за мъжа и чаша бяло вино за жената.

- Само да ви предупредя, че след малко работното време приключва – казах извинително.

- Няма да стоим дълго. Сега пристигаме и искаме малко да се отпуснем от дългия път – отговори жената и след миг попита - Какво четяхте?

Начинът, по който изговаряше ясно и отчетливо думите, ме накара да си помисля, че е от София.

- Моля?

- Когато влязохме, четяхте нещо.

- „Престъпление и назание“.
- И харесва ли ви?
- Много ми харесва.
- Чел ли сте другите?
- Само „Идиот“ и „Братя Карамазови“.
- Това не е никак малко.

Тя имаше дълги тъмни коси, в които проблясваха първите сребърни нишки. Не беше точно красива, но лицето ѝ беше приятно, със скули, леко пречупен нос и замислени очи. Имаше заоблена фигура, с тежки гърди и закръглен ханш. Беше облечена в семпла дълга рокля, която свободно падаше около тялото ѝ и носеше равни сандали. Мъжът бе средно висок, кестеняв, светлоок и с мустаци. Раменете му бяха леко прегърбени и може би затова ми се стори, че излъчва известна свитост.

- Да, не е никак малко – потвърди някак дистанцирано думите на жена си той със същия твърд и отчетлив говор.

Взеха питиетата си и седнаха на една крайна маса. Скоро след това сложих табелата „Затворено“ и търпеливо изчаках да приключат. Наблюдавах ги как тихо разговарят, като накланяха главите си един към друг. Когато си тръгнаха, се обърнаха и ми пожелаха приятна вечер.

На следващия ден дойдоха още сутринта. Поздравиха ме и си поръчаха кафе.

- До къде стигнахте с книгата? – попита ме жената.
- Чела ли сте я?
- Да. Много отдавна.

Седнаха на същата маса, а аз продължих да обслужвам другите туристи, които се отбиваха преди плажа. Този ден беше по-оживено от обикновено. От време на време засичах погледа ту на единия, ту на другия. Както и предната вечер, те разговаряха тихо и спокойно.

Вечерта се появиха отново, този път по-рано, и пак поръчаха водка за него и бяло вино за нея.

През следващите дни продължиха посещенията си в кафето сутрин и вечер. Общуването ни се разчупи и разменяхме по някоя и друга фраза. Разбрах, че се казват Марина и Павел. Питаха ме за живота ми в селцето и как минават зимните месеци. Една вечер, пак нямаше други клиенти, мъжът дойде сам. Попитах го къде е жена му и той каза, че е уморена и е останала в стаята. Предложи ми питие, да съм му правел компания. В началото отказах с думите, че не пия в работно време. Той обаче настоя и се съгласих на малка водка. Седнахме на една маса близо до бара. Беше ми малко притеснително в неговата компания, защото той самият ми се струваше притеснен човек. А и аз не съм много словоохотлив, и не умея да водя светски разговори. В този случай обаче притесненията ми се оказаха напразни. Той се прокашля, направи пауза и заговори, като гледаше някъде встрани от мен:

- Запознах се с Марина, когато бях последна година студент. Готвех дипломната си работа в Народната библиотека, а тя беше първокурсничка и четеше за изпити. Не беше натрапчиво красива, но веднага я забечлязах. Хубостта ѝ беше различна. Изискана. Със стил. Имаше класа. Цяла седмица я наблюдавах иззад книгите си, преди да я заговоря. Изглеждаше много съсредоточена и сериозна, докато четеше своите и си водеше записки. Не вярвах, че ще ми обърне внимание, толкова интересно момиче. Чудех се как да

направя контакт. Никога не ме е бивало много с жените. Накрая отидох и със запъване ѝ казах, че ми е направила впечатление и искам да се запознаем. Тя остана сериозна, но не беше студена, не ме отблъсна. Спокойно каза името си. Аз също казах моето и...с това приключих. Толкова бях смутен. Пожелах ѝ приятно четене и се оттеглих. На следващия ден след като си кимнахме от разстояние и след като прекарахме около два-три часа над книгите си, отидох при нея и малко тронаво я поканих на кафе в кафенето на библиотеката. За моя изненада, тя прие. Там започнахме разговор, който вървеше така леко и естествено, че смущението ми се стопи и накрая дори се осмелих да я покана на театър. Тя отново се съгласи и когато излязох от библиотеката, ми се струваше, че имам криле. Градът изглеждаше другояче и животът ми се струваше прекрасен. Скоро щях да съм дипломиран инженер, имаше изгледи да бъда разпределен в София, а сега и най-интересното момиче, което бях срещал, щеше да излезе с мен. И наистина това бяха хубави години, въпреки режима и каквото и да говорят сега. Бяхме спокойни за утрешния ден и не ни се налагаше да правим твърде много сложни избори. С Марина започнахме да се виждаме и не след дълго стана ясно, че, колкото и да не можех да го повярвам, чувствата ни са взаимни. Година по-късно се оженихме. Междувременно бях започнал работа в едно предприятие, а след сватбата с помощта на родителите ѝ получихме малка гарсонiera от държавата като младо семейство. Животът не можеше да бъде по-хубав. Решихме да не избързваме с детето, за да може тя да се дипломира. И така годините се изтърколоха, тя се дипломира, започна работа по специалността си и вече бяхме готови да станем, така да се каже, истинско семейство. Но детето все не идваше. Минаха месеци, минаха две-три години и накрая решихме да си направим изследвания. От тях стана ясно, че проблемът е у мен.

Павел въздъхна, погледна кратко лицето ми и продължи:

- Марина е прекрасна жена. Най-хубавото нещо в живота ми е тя, и най-важното. Когато научи резултата, ме прегърна и каза: „И така ни е добре“. Обсъждахме осиновяване, но се оказа много дълга и сложна процедурата и така си и остана...Но няма ден, в който, да не съм страдал от това, че не можах да й дам дете. Когато видях как гледа чуждите деца...

Павел въздъхна отново, стори ми се, за да се овладее.

- Готов съм на всичко за нея. Затова съм тук днес. От известно време ми се върти една идея в главата и мисля, че ти си подходящ за...хм, осъществяването ѝ. Направи ми много добро впечатление и на двамата. Интелигентен си и по-важното, имаш добро сърце, трудлюбив си, добре се държиш с клиентите...Когато споделих идеята си с Марина, тя се разплака, обиди се, но после се съгласи. Утре е последната ни нощ тук. И моментът е подходящ.

Павел замълча, сякаш не знаеше как да продължи. Снизши гласа си и ме погледна в очите:

- С други думи искаме да те помолим за услуга. Да опитаме...да опиташ да дадеш дете на жена ми. Няма да чуеш повече за нас, няма да те притесняваме с нищо, нито детето ще знае за това. То ще си е мое, наше...само...материалът ще дойде от теб.

Почувствах, че лицето ми пламва. Искаше ми да стана и да бягам, бягам, бягам накъдето ми видят очите. Искаше ми се този мъж и тази жена никога да не бяха влизали в кафенето. Искаше ми се да не бях приемал това питие. Да не бяхме започвали този разговор. Да бях намерил начин да го избегна.

Но ето ги сега тук, искат от мен нещо немислимо. Как може да си помисли, как си представя, както си седя с него, да ида и да... Немислимо.

Бях познал сексуално до тогава само една жена. Случи се лятото преди това. Бяха две приятелки, около трийсетинагодишни, на почивка. Заговориха ме на плажа надвечер и ме поканиха на вечеря с тях. Аз приех и след вечерята дойдохме в същото това барче, в което работя сега. Тогава имаше друг барман, който после замина нанякъде и така мястото се освободи за мен. Та тогава, след плажа, дойдохме тук и пихме водка. Едната от тях ми се усмихваше особено, гледаше ме в очите и все намираше повод да ме докосне. По някое време другата каза, че е уморена и си тръгна. Останахме сами и пихме по още едно. Помня, че бях доста замаян и че ми беше много хубаво и весело, и не се притеснявах. Тя ми разказваше, че е омъжена и не би трябвало да пие водка с непознат младок като мен, и се смееше. Плати сметката и станахме да си ходим. Не знам колко време бяхме стояли там, но едва тогава забелязах, че вече е тъмно. Каза ми, че не може да ме покани при нея, защото с приятелката ѝ деляли стая. Отговорих ѝ, че аз неделя стая и това ми се стори много смешно. И така се озовахме в моята стаичка, в задния двор, зад къщата, в която спяха майка ми и баща ми. Започнахме да се целуваме и да се събличаме, озовахме се на единичното ми легло, тя седна върху ми, започна да се движи бясно, чувствах се напълно безпомощен спрямо това ново, разтърсващо усещане, и... С това се изчерпваше сексуалния ми опит.

Как да кажа на мъжа срещу мен, който ме гледа с толкова очакване, че това, което искат, ми се струва неморално? Как да да ида с жена му, като ще си мисля през цялото време за него, за това как се чувства, и не знам дали изобщо нещо ще се получи.

- Не е нужно да ми отговаряш сега – заговори отново Павел – ще дойдем утре сутринта и ако си съгласен, ще се уговорим. Цялата ни надежда е в теб. Ти си последния ни шанс. Марина е вече на възраст...ако сега не стане майка... – той въздъхна и сведе поглед.

За щастие, оставаше още малко до края на работния ден и няха други клиенти. Приключих по-рано от обикновено и се прибрах. Тресеше ме въпреки жегата. Не можах да мигна тази нощ. Въртях се в леглото със затворени очи и се опитвах да приспя непокойните си мисли. Безуспешно.

На сутринта Павел и Марина дойдоха по същото време, както през предходните дни, взеха кафетата си и седнаха на обичайната си маса. Избягвах погледите им, но не след дълго Павел дойде при мен.

- Е, какво реши?

Чудех се как да му го кажа. Не мога. Съжалявам. Намерете някой друг.

- Съгласен съм.

- Съгласен си? Боже! – само дето не ме запрегръща. Усетих, че ми се повдига. – Ами...ще дойдеш ли при нас да се уговорим?

И така седнахме тримата и се разбрахме. Марина щеше да дойде да ме вземе в края на работния ден. Щях да я заведа в моята стаичка. Павел щеше да чака в колата отвън и като приключим, щяха да заминат.

И така, вечерта Марина дойде. Беше по-хубава от обикновено. Беше си сложила червило и нещо на очите. Когато я доближих, долових парфюма ѝ. Тежък, сладък мирис, който затворя ли очи, мога да усетя и сега. Беше облечена в една от нейните рокли, но тази не я бях виждал. Тъмно синя на

мънички цветенца. Имаше нещо тържествено във вида ѝ. Гледаше ме все така сериозно, но имаше и нещо ново в погледа ѝ. Изчака ме да приключа сметките за деня и тръгнахме мълчаливо към вкъщи. Минахме тихомълком покрай къщата и се промъкнахме като крадци в стаичката ми. Не запалих осветлението. Когато влязохме вътре, тя ме прегърна и усетих плътните ѝ устни на шията си. Целувахме се. Изненадах се да установя, че не мисля за мъжа ѝ. Изведнъж настоящето стана много кондензирано. Като шампанско в момента на отхвъркване на тапата. Този път аз бях в активната позиция. Беше различно от миналото лято – не само заради това. Преживяването беше друго. Марина ме гледаше в очите, галеше ме и ме целуваше през цялото време. Не продължих много дълго, а и не беше тази целта. Въпреки че, ако трябва да съм честен, в онзи момент вече не мислех за целта. Стори ми се, че пропадам в бездна и това пропадане беше най-сладостното нещо, което бях преживял дотогава. Марина остана да лежи още известно време със сгънати над гърдите крака. Помня, че галех косите и лицето ѝ. Опитах се да кажа нещо, но тя сложи пръст на устните ми. После стана, сложи си тампон, облече се, без да ме гледа, целуна ме по устните, прошепна:

- Благодаря – и излезе.

Чух мотор на кола и потънах в дълбок сън.

- И? Помните ли ги? – пита ме синът ми и ме гледа в очите с очакване.

- Не, не ги помня. Толкова хора са минали...